

staae 1ste Juli 1861, idet Lovens sidste Paragraph bestemmer, at Loven først træder i Kraft den 1ste Juli 1861; det er heraf en Consequents, at Afgiftsfriheden først bør indtræde til det samme Tidspunkt. Vedtages imidlertid Vædringsforslaget nu ved anden Behandling, vil Udvalget være opmærksom paa, at den fornødne Rettelse skeer til tredje Behandling. Som det ærede Thing vil see, er der af flere ærede Medlemmer stillet forskellige Vædringsforslag; af disse har imidlertid Udvalget alene kunnet tiltræde det under Nr. 18 af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (E. C. Barfen). Foreløbig skal jeg indskrænke mig til disse Bemærkninger.

Riær: Som det ærede Thing vil see, har jeg i Forening med tvende andre ærede Herrer tilladt mig at stille en Deel Vædringsforslag. Nagtet det jo ikke er videre behageligt ligeoverfor et samlet Udvalg at stille Vædringsforslag, der saa at sige gaae i en modsat Retning, havde vi dog troet at burde stille dem, for at det ærede Thing derved kunde faae Leilighed til at overveie, om det ikke kunde see sig istand til at gaae ind derpaa. Jeg skal nu nærmere begrunde, hvorfor vi have troet at burde stille disse Vædringsforslag i Haab om at sætte dem igjennem. Grunden dertil er, som det ærede Thing vil see ved at gjennemlæse og sammenholde dem med Regjeringsudkastet, den, at det er os om at gjøre, at Sagen bliver en reen Statsfag. De fleste af Vædringsforslagene gaae i een og samme Retning, og jeg kan saaledes udtale mig om dem i deres Heelhed. Vi have troet, at Sagen nærmest burde være en Statsfag, saaledes som det ogsaa allerede er udtalt af den ærede Ordfører; den ærede Ordfører sagde idetmindste, at det i det Væsentlige er en Statsfag, og det er, gaaende ud fra denne Betragtning, vi ere freikomne med de stillede Vædringsforslag for det ærede Thing. Jeg skal ikke nægte, at naar man betragter Sagen i sin Almindelighed, kan man sige, at det i og for sig ogsaa er en Communesag; thi det er ganske vist, at de nærmeste Communer, som støde op til Naen, saavel som ogsaa flere længere fraliggende, nyde Godt af denne Vej, men da den tidligere fra Statens Side, som

man jo seer, har været betragtet saa at sige som en Hovedlandevei, saa er det idetmindste mig om at gjøre, at det fremdeles bliver saaledes. Jeg holder for det Første ikke meget af, at Stat og Commune skulle være sammenblandede i Sager af denne Art, saaledes som det her vilde blive Tilfældet; skulde Noget træde istedetfor, kan jeg ikke nægte, at jeg snarest kunde ønske, at det blev en reen Communesag. Vilde vi nu nærmest holde os til, at det skal være en Statsfag, følger jeg mig overbevist om, at en stor Deel af Beboerne vilde modtage Loven — jeg vil ikke sige med Uvillie, men de vilde dog ikke hilse den med den største Glæde, naar de see den vedtaget paa den af Udvalget foreslaaede Maade. Jeg skal desuden erindre om, at denne Sag paa en Maade staaer i Berøring med den Tværbane, som vi nu om kort Tid faae, men hvilken Beboerne ikke troe, at de vilde komme til at nyde videre Godt af, nagtet de dog skulle erlægge betydelige Afgifter dertil. Havde dette ikke været Tilfældet, skulde jeg ikke have været med at foreslaae det ærede Thing at lade denne Sag blive en Statsfag; men da vi, som sagt, nu engang ere inde derpaa og der ikke kan være Tale om at foretage Forandring deri, saa er det mig om at gjøre, at man prøvede paa at frigjøre Communerne saameget som muligt for flere Udgifter til Foretagender af den Art.

Det høitærede Thing vil altsaa see, at jeg ikke benægter, at Gudenaaen jo er en Vej, som mere tjener til de omliggende Beboeres Nytte end Jernbanen, men da vi, som sagt, allerede have haft og fremdeles skulle have en betydelig Deel Udgifter herved, og da Staten allerede tidligere har erkjendt, at Naen nærmest maa betragtes som en Hovedlandevei, som hvilken den maa henhøre til Statsagerne, saa har jeg tilligemed et Par andre Medlemmer troet, at man kunde gjøre en billig Fordring til det høitærede Thing om, at det vedblivende skal være saaledes. Den ærede Ordfører berørte udførligt Grunden, hvorfor Udvalget har foreslaaet at lade Afgiften af de saa Stilling for hver Pram bortfalde; vi have derimod paa en Maade fastholdt denne Afgift og gaae derved nærmest ud